

2nd ESG Conference

Τρίτη, 07 Μαρτίου 2023 – Με επιτυχία πραγματοποιήθηκε το 2nd ESG Conference (<https://cleon.gr/conferences/esg-conference/>) που διοργάνωσε η **CLEON Conferences & Communications** (www.cleon.gr). Το συνέδριο διεξήχθη την **Τρίτη, 28 Φεβρουαρίου 2023** στο ξενοδοχείο **NJV ATHENS PLAZA**.

Πραγματοποιήθηκε υπό την αιγίδα των: **Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας** (<https://ypen.gov.gr/>), **Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών** (<https://www.hba.gr/>), **Ελληνικού Παρατηρητηρίου Εταιρικής Διακυβέρνησης** (<https://hocg.eu/>), **Ένωσης Θεσμικών Επενδυτών** (<http://www.ethe.org.gr/index.php?lang=en>), **Πανελλήνιος Σύνδεσμος Στελεχών Διαχείρισης Κινδύνων** (www.harima.gr) και Σύνδεσμος Επαγγελματιών Κανονιστικής Συμμόρφωσης Ελλάδας (<https://www.compliance.gr/>)

Εισαγωγική ομιλία απηύθυνε ο **Μανώλης Γραφάκος**, Γενικός Γραμματέας Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων, “Η βιώσιμη ανάπτυξη αποτελεί βασική προτεραιότητα του Υπουργείου Περιβάλλοντος. Τα τελευταία 3.5 χρόνια έχουμε προβεί σε μια σειρά δράσεων, έργων και υποδομών διαχείρισης των αποβλήτων με γνώμονα τη κυκλική οικονομία, που βοηθούν τη χώρα να επιτύχει το στόχο που έχουμε βάλει για μείωση της ταφής στο 10% μέχρι το 2030. Προχωράμε αποτελεσματικά με γνώμονα τη βιώσιμη ανάπτυξη, την προστασία του περιβάλλοντος και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των συμπολιτών μας.”

Στην συνέχεια ο **Νίκος Κονταρούδης**, Α' Vice-Chair Hellenic Capital Market Commission, επισήμανε τη σημαντικότητα που έχουν οι κεφαλαιαγορές στην άντληση κεφαλαίων για την πράσινη μετάβαση, εξέθεσε και στοιχεία που αποδεικνύουν την τάση των νέων κεφαλαίων να κατευθύνονται σε βιώσιμες επενδύσεις. Παρουσίασε το πλέγμα της Ευρωπαϊκής νομοθεσίας που επιτρέπει βιώσιμες επενδύσεις αποφεύγοντας το «greenwashing», αλλά και της εθνικής νομοθεσίας που έχει εισάγει ένα σύγχρονο νόμο για την εταιρική διακυβέρνηση. Έκλεισε την ομιλία του τονίζοντας πως η ΕΚ υποστηρίζει την προσπάθεια αυτή χτίζοντας τις υποδομές της βασιζόμενη στον ψηφιακό μετασχηματισμό, εκπαιδύοντας το προσωπικό της, συνομιλώντας και κατευθύνοντας τους συμμετέχοντες στην Κεφαλαιαγορά με πληθώρα δράσεων που πραγματοποιεί.”

Το 1^ο πάνελ με θέμα: **ESG last developments** ξεκίνησε η **Αγγελική Χωματά**, Legal Advisor, Ministry of Environment and Energy. Η Ελλάδα, αυξάνοντας συνεχώς τη συμμετοχή των ΑΠΕ στο ενεργειακό της μίγμα, μετατρέπει τις αρνητικές γεωπολιτικές συγκυρίες σε ευκαιρία για επίσπευση των στόχων πράσινης μετάβασης, ενθαρρύνοντας πολίτες και επιχειρήσεις να επενδύουν σε δράσεις με θετικό αποτύπωμα για την κοινωνία, το περιβάλλον και το κλίμα. Παράλληλα η

Ευρώπη ευθυγραμμίζει τις εκθέσεις βιωσιμότητας, βάζει στο παιχνίδι και τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, στρέφει το βλέμμα της σε όλη την εφοδιαστική αλυσίδα των εταιρειών, εντός και εκτός Ευρώπης, για να διευκολύνει την μέτρηση των συνεπειών των εταιρικών δράσεων όχι μόνο στην ίδια την εταιρεία αλλά και στα ενδιαφερόμενα μέρη, το περιβάλλον, το κλίμα και την κοινωνία. Συνιστά για τις εταιρείες μία γραφειοκρατική διαδικασία ή ουσιαστική αλλαγή εταιρικής κουλτούρας? Ο χρόνος θα δείξει....»

Στην συνέχεια ο **Εμμανουήλ Περάκης**, Managing Partner, STREAM, περιέγραψε σύντομα τις τελευταίες εξελίξεις στο χώρο του ESG (π.χ. ESRs, Οδηγίες), σημείωσε τις σημαντικές προκλήσεις που υπάρχουν (π.χ. Greenwashing), και επισήμανε την έλλειψη εστίασης στα τελικά Αποτελέσματα των ενεργειών που τίθενται κάτω από νέους Κανονισμούς (π.χ. Κλιματική Αλλαγή, Κυκλική Οικονομία), καθώς δεν φαίνεται να επιτυγχάνονται. Τέλος υπενθύμισε με παραδείγματα (π.χ. Interface, Patagonia) ότι το θέμα της υπεύθυνης λειτουργίας είναι κατά βάση Ηθικό, και προέβλεψε ότι εάν συνεχιστεί η τάση να δίνεται δυσανάλογη βαρύτητα στις Αγορές/Μετόχους εις βάρος των υπόλοιπων Κοινωνικών Εταίρων, θα δημιουργηθεί ξανά η ίδια τάση που προκάλεσε την γέννηση του κινήματος του Corporate Responsibility/Sustainability πριν δεκαετίες.

Η **Μαρία Τσιαδή**, General Manager, Global Sustain με τίτλο ομιλίας, «CSDD : Οι προκλήσεις στην επίβλεψη της εφοδιαστικής αλυσίδας» αναφέρθηκε στην νέα νομοθεσία που αφορά την Δέουσα Επιμέλεια για τις επιχειρήσεις, με τον αντίκτυπο που αυτή θα έχει όσον αφορά τον έλεγχο της εφοδιαστικής αλυσίδας των μεγάλων επιχειρήσεων. Όπως αναφέρθηκε, η οδηγία αφορά άμεσα τις μεγάλες επιχειρήσεις της Ευρώπης με τζίρο 150 εκατομμυρίων και άνω, αλλά έμμεσα αφορά όλες τις επιχειρήσεις που συνεργάζονται με τέτοιου μεγέθους επιχειρήσεις, είτε στην Ελλάδα είτε στην υπόλοιπη Ευρώπη. Ως εκ τούτου, είναι σημαντικό για τις επιχειρήσεις ανεξαρτήτου μεγέθους, να προετοιμαστούν κατάλληλα ώστε να μην μείνουν πίσω σε ένα ταχέως εξελισσόμενο τοπίο, ενώ ταυτόχρονα εκτίθενται σε αυξημένους κινδύνους και υποχρεώσεις, που πλέον αφορά απευθείας τις διοικήσεις των επιχειρήσεων, οι οποίες φέρουν και αστική ευθύνη για τις όποιες παραβιάσεις αφορούν το περιβάλλον και τον άνθρωπο.

Στο 2^ο πάνελ με θέμα **Achieving common ESG criteria, definitions and metrics, reconciling common standards for common ratings**, ο **Δρ. Δημήτριος Ν. Κουφόπουλος**, Καθηγητής του Πανεπιστημίου του Λονδίνου, και Ιδρυτής και Διευθυντής του **Ελληνικού Παρατηρητηρίου Εταιρικής Διακυβέρνησης** (HOCG, www.hocg.eu) παρουσίασε στοιχεία σχετικά με τους παροχους δεδομένων ESG καθώς και τη λειτουργία του ESG δείκτη του Χρηματιστηρίου Αθηνών. Αναφέρθηκαν οι διαφορετικές μεθοδολογίες που ακολουθούνται για την κατάταξη με βάση τα

κριτήρια ESG καθώς και ιστορικά στοιχεία για τις εισηγμένες εταιρείες από την εταιρεία Refinitiv. Καταληκτικά, σχολιάστηκαν οι απαιτήσεις που θα προκύψουν για ένα μεγάλο αριθμό εταιρειών από την εφαρμογή του Ευρωπαϊκού Κανονισμού CSRD και των νέων προτύπων, για την παρουσίαση δεδομένων σχετικά με την εταιρική βιωσιμότητα.

Ο **Fernando Kalligas**, Corporate Affairs, ESG & Communications Division Director, εκπροσωπώντας τον Δέσφα, δίνει ιδιαίτερη έμφαση στα μη χρηματοοικονομικά αποτελέσματα και, ως εκ τούτου, στα πρότυπα ESG. Εφαρμόζοντας διεθνείς βέλτιστες πρακτικές, οδηγεί τις εξελίξεις, με συνοδοιπόρους τους ανθρώπους του, εμπλέκοντας τους μέσα από εθελοντικές δράσεις, τους προμηθευτές του, μέσω μιας υπεύθυνης και βιώσιμης εφοδιαστικής αλυσίδας, αλλά και τις τοπικές κοινωνίες τις οποίες διασχίζει/διατρέχει το δίκτυο του.

Στην συνέχεια διαδικτυακά η **Elena Philipova**, Director, Sustainable Finance, LSEG (London Stock Exchange Group) με τίτλο ομιλίας “What gets measured, gets managed” υποστήριξε, με βάση την διεθνή εμπειρία της λειτουργίας του Χρηματιστηρίου του Λονδίνου, ότι σταδιακά οι αγορές ανταποκρίνονται στην σημασία που έχει η συλλογή, κωδικοποίηση και διάχυση στοιχείων, σε μια λογική “Data is power”/ τα στοιχεία αποτελούν δύναμη.

Η **Αναστασία Βάρτη**, Manager on Consulting, ESG & Sustainability στην KPMG in Greece, με τίτλο ομιλίας: «ESG κριτήρια και Ελληνικές Επιχειρήσεις» κάλυψε διεξοδικά την πίεση που ασκείται στις επιχειρήσεις να ενσωματώσουν μία Στρατηγική Βιώσιμης Ανάπτυξης, η οποία απαιτείται λόγω της κλιματικής αλλαγής, της αυξανόμενης κανονιστικής συμμόρφωσης και νομοθεσίας αλλά και της πίεσης των ενδιαφερομένων μερών και επενδυτών. Τέλος, παρουσίασε με ποιον τρόπο μια εταιρεία θα πρέπει να προσδιορίσει τα πρότυπα ESG που θα πρέπει να εφαρμόσει ανάλογα με την βιομηχανία ή την αγορά που ανήκει ώστε να διασφαλίσει την αξιοπιστία των δεδομένων που δημοσιεύονται, να ενισχύσει την ανταγωνιστικότητά της και να προσελκύσει τις απαραίτητες επενδύσεις’.

Οι συμμετέχοντες της 3^{ης} ενότητας ανέπτυξαν το πολύ ενδιαφέρον θέμα **National Recovery and Resilience Plan and ESG**.

Ο **Φώτης Κουρμούσης**, Εκτελεστικό Μέλος του Δ.Σ. του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας παρουσίασε το νέο θεσμικό πλαίσιο της Ε.Ε. για την αειφόρο οικονομία (sustainable finance) και ανέλυσε τα κριτήρια Διακυβέρνησης – Κοινωνίας – Περιβάλλοντος (ESG) στις Χρηματοδοτήσεις. Τόνισε ότι τόσο οι Ευρωπαϊκές και εθνικές επιδοτήσεις όσο και οι δανειοδοτήσεις τραπεζών εμπεριέχουν πλέον τέτοια κριτήρια. Ειδικότερα επισήμανε ότι οι

επιχειρήσεις θα πρέπει να υλοποιήσουν συγκεκριμένες δράσεις, όπως για παράδειγμα για τη διαφάνεια και την πρόληψη της διαφθοράς, για την ισότητα των φύλων και την εξάλειψη των διακρίσεων, για την ισορροπία της εργασιακής – οικογενειακής ζωής, καθώς και για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, την ενεργειακή εξοικονόμηση και την προστασία της φύσης.

Η **Νατάσα Μαρτσέκη**, Board Member & Secretary General, The Non Executive Directors Club in Greece τόνισε καθώς η κλιματική αλλαγή είναι ένας πιθανός στρατηγικός κίνδυνος για τις εταιρείες αποτελεί εκ τούτου, καθήκον του Διοικητικού Συμβουλίου να την εντοπίσει και να τη διαχειριστεί με τον ίδιο τρόπο όπως και κάθε άλλο επιχειρηματικό κίνδυνο.

Στην συνέχεια η **Λίλιαν Γεωργοπούλου**, Deputy Chief Listings Officer, ATHEX Group τόνισε πως από το 2018 οπότε και αποτέλεσε μέλος της πρωτοβουλίας Sustainable Stock Exchanges του ΟΗΕ, ο Όμιλος Χρηματιστηρίου Αθηνών συμμετέχει σταθερά μέσω μίας σειράς δράσεων και πρωτοβουλιών στην ανάδειξη της κρισιμότητας των βιώσιμων επενδύσεων. Ο Οδηγός Δημοσιοποίησης ESG Πληροφοριών αλλά και η δημιουργία ATHEX ESG Index αποτελούν δύο ουσιαστικά εργαλεία αλλά και κίνητρα για τις εισηγμένες εταιρείες προκειμένου αυτές να κατανοήσουν την αξία και να προχωρήσουν σε δημοσιοποίηση μη χρηματοοικονομικών(ESG) πληροφοριών. Στην ίδια κατεύθυνση συνεχίζουμε να σχεδιάζουμε και να υλοποιούμε ένα ολοκληρωμένο σχέδιο δράσεων για την επιτάχυνση μετάβασης προς μία βιώσιμη οικονομία. Είναι κοινώς αποδεκτό πως εταιρείες που υιοθετούν την επενδυτική φιλοσοφία ESG δομούν ένα ελκυστικό επενδυτικό προφίλ το οποίο τους εξασφαλίζει μεγαλύτερη αναγνωρισιμότητα και συνεπώς βέλτιστη πρόσβαση σε κεφάλαια.

Η τελευταία ομιλήτρια της 3^{ης} ενότητας, **Ελένη Παπακωνσταντίνου**, Board Member, Managing Partner, Law Offices Paraconstantinou, τόνισε τη σημασία του G (της Διακυβέρνησης) στην ατζέντα ESG και στο πλαίσιο του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Η συμμόρφωση με τους κανόνες εταιρικής διακυβέρνησης ενδυναμώνει τις εταιρείες που χρηματοδοτούνται από Ευρωπαϊκά κονδύλια και ενισχύει την αξιοπιστία των χρηματοοικονομικών και μη χρηματοοικονομικών πληροφοριών που αυτές δημοσιοποιούν, η οποία (αξιοπιστία) είναι κρίσιμη και για την καλύτερη δυνατή αξιοποίηση του Εθνικού Σχεδίου.

Η 4^η ενότητα είχε θέμα: **Integrating ESG across the business-The role of Management.**

Αρχικά ο **Παναγιώτης Παπαδόδημας**, Chief Administrative & Transformation Officer, Attica Group, μέσα από την παρουσίαση του με τίτλο ομιλίας ESG: Strategy – Communication – Results παρουσιάστηκε η οργανωτική δομή της Attica Group για τα θέματα ESG καθώς επίσης και ο σχεδιασμός ώστε να φτάσουμε από τον σχεδιασμό της στρατηγικής στο τελικό αποτέλεσμα. Παρουσιάστηκε ο τρόπος με τον οποίο έχει ενσωματωθεί όλη η φιλοσοφία των στοιχείων ESG στην καθημερινή λειτουργία της εταιρίας. Ο τριετής στρατηγικός σχεδιασμός με την συμμετοχή πλέον των 110 εργαζομένων σε workshops και την υιοθέτηση της τριετούς στρατηγικής από το top management της εταιρίας. Την επικοινωνία όλων των στόχων και των δράσεων σε όλα τα ιεραρχικά επίπεδα, την ενσωμάτωση των στόχων Υπευθυνότητας & Βιωσιμότητας στο σύστημα αξιολόγησης απόδοσης των εργαζομένων, την διαρκή παρακολούθηση των στόχων προκειμένου να έχουμε τα επιθυμητά αποτελέσματα, τόσο σε επίπεδο στοχοθεσίας όσο και στο επίπεδο καθημερινής λειτουργίας με ενσωματωμένα τα στοιχεία ESG

Στην συνέχεια η επεσήμανε ο **Αρμόδιος Γιαννίδης**, C.E.O, VITEX A.E., President, HACI – Hellenic Association of Chemical Industries, αναφέρθηκε στη σημασία της ηγεσίας για την μεταλαμπάδευση ενός συγκεκριμένου σκοπού στον οργανισμό. Περιέγραψε πως στην Vitex εμπλέκουν όλο το οικοσύστημα συμμετόχων, δηλαδή προμηθευτών, πελατών, εφαρμοστών καταναλωτών αλλά και των τοπικών κοινωνιών με κινητήριο δύναμη την επιστήμη και την φροντίδα τόσο για τα κατασκευαστικά έργα και τις βαφόμενες επιφάνειες όσο και για την διαρκή βελτίωση των ανθρώπινων σχέσεων.

Ο **Πάκης Παπαδημητρίου**, Επικεφαλής της Διεύθυνσης ESG της Eurobank και Πρόεδρος της Συντονιστικής Επιτροπής ESG της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών, συμμετείχε στο πάνελ με θέμα " the role of management " με μια παρουσίαση που κάλυψε τη θέση της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών σχετικά με τα οφέλη της βιώσιμης χρηματοδότησης για τις επιχειρήσεις, καθώς και μια σύντομη επισκόπηση στην προσέγγιση της Eurobank σχετικά με τα ESG, εστιάζοντας στην επιχειρησιακή πτυχή. Κλεινοντας, ο κ. Παπαδημητρίου επικεντρώθηκε στα βασικά στοιχεία μιας στρατηγικής ESG με έμφαση στην ανάπτυξη ικανοτήτων για τους εμπλεκόμενους φορείς.

Τελειώνοντας, ο **Παναγιώτης Παπαγεωργίου**, Innovation Director Hellenic Development Bank (HDB) τόνισε τον ρόλο που διαδραματίζει η HDB στη δημιουργία χρηματοδοτικών αλλά και καινοτόμων μη- χρηματοδοτικών εργαλείων που λειτουργούν προς όφελος των ελληνικών επιχειρήσεων στη διεύρυνση της περιμέτρου των χρηματοδοτούμενων επιχειρήσεων. Πιο συγκεκριμένα, αναφέρθηκε στο νέο υβριδικό προϊόν καινοτομίας που έχει σχεδιάσει η HDB και διατίθεται από τις συνεργαζόμενες τράπεζες και συνδυάζει επιβράβευση στον δανειολήπτη εφόσον πληροί κριτήρια καινοτομίας & ESG που φτάνει έως και το 20% απομείωσης του υπολοίπου -προς αποπληρωμή- δανειακού τους κεφαλαίου καθώς και στη δημιουργία πλατφόρμας αυτόματης αξιολόγησης των επιχειρήσεων βάσει ορισμένων ESG κριτηρίων (ESG Tracker). Η πλατφόρμα θα βρίσκεται στην ιστοσελίδα της HDB στο Α' εξάμηνο του 2023 και θα προσφέρει στις ΜμΕ τη δυνατότητα παρακολούθησης της εξέλιξης της πορείας τους προς μια ολοένα και πιο βιώσιμη ανάπτυξη.

Gold Sponsor: Desfa

Silver Sponsor: Attica Group

With the Kind Support: Aiphoria

Communication Sponsors: Deal News, Esg Stories, Energypress, Global Sustain, B2Green, Crisis Monitor, Epixeiro.gr

Το συνέδριο συντόνισε ο δημοσιογράφος και δικηγόρος **Αντώνης Παπαγιαννίδης**.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το συνέδριο:

<https://cleon.gr/conferences/esg-conference-2/>

Σημειώσεις για τον συντάκτη:

CLEON
Conferences
Communications

Η CLEON Conferences & Communications ιδρύθηκε τον Μάρτιο του 2021. Διευθύνεται από τον Γρηγόρη Λεωνίδα που δραστηριοποιείται στον χώρο των συνεδρίων και της επικοινωνίας τα τελευταία 30 χρόνια έχοντας διοργανώσει πάνω από 100 εξειδικευμένα συνέδρια. Η εταιρεία εστιάζει στην διοργάνωση συνεδρίων υψηλού επιπέδου και προσφέρει υπηρεσίες επικοινωνίας για δικηγορικά γραφεία και επαγγελματικούς συνδέσμους. Τα συνέδρια καλύπτουν τους τομείς των νομικών υπηρεσιών, της κανονιστικής συμμόρφωσης και της επιχειρηματικότητας στους ακόλουθους κλάδους:

1. Χρηματοπιστωτικές Υπηρεσίες
2. Ενέργεια
3. Υγεία
4. Ναυτιλία
5. Οικογενειακές Επιχειρήσεις

Για περισσότερες πληροφορίες:

Κωνσταντίνα Χριστίνα Βρατσάνου, Conferences Producer

T: 210 9221717 | M: 697 2880 537 kvratsanou@cleon.gr